

MINISTARSTVO OBRANE

2240

Na temelju članka 123. stavka 8. Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 73/13, 75/15 i 50/16), uz suglasnost ministra zdravstva, donosim

PRAVILNIK O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O UTVRĐIVANJU ZDRAVSTVENE SPOSOBNOSTI ZA VOJNU SLUŽBU

Članak 1.

U Pravilniku o utvrđivanju zdravstvene sposobnosti za vojnu službu (»Narodne novine«, br. 42/14, 134/15 i 109/16) u članku 8. stavku 1. dodaje se podstavak 4. koji glasi:

» – pripadnika Oružanih snaga starijih od 50 godina života, na način opisan u Metodologijskim uputama za zdravstvene preglede (Prilog 1).«

Članak 2.

Članak 16. mijenja se i glasi:

»(1) Pripadnici Oružanih snaga ne upućuju se na redovite zdravstvene preglede u skladu s člankom 9. ovoga Pravilnika kada su:

- upućeni prvostupanjskoj zdravstvenoj komisiji Ministarstva obrane na ocjenu zdravstvene sposobnosti
- odlukom zdravstvene komisije ocijenjeni zdravstveno sposobnim za djelatnu vojnu službu, ustrojbeno mjesto i za zrakoplovno osoblje u vremenu od šest mjeseci od dana donošenja odluke zdravstvene komisije
- privremeno nesposobni za rad na temelju izvješća izabranog doktora medicine
- privremeno nesposobni za rad na temelju izvješća izabranog doktora medicine specijalista ginekologije i opstetricije tijekom trudnoće te za vrijeme rodiljnog i roditeljskog dopusta
- službeno odsutni s ustrojbenog mjesta.

(2) Osobe iz stavka 1. podstavaka 3., 4. i 5. ovoga članka upućuju se na zdravstveni pregled nakon prestanka razloga neupućivanja.

Članak 3.

Članak 17. mijenja se i glasi:

»(1) Rok za obavljanje redovitih zdravstvenih pregleda pripadnika Oružanih snaga je:

1. prije potpisivanja novog ugovora – za djelatne vojnike/mornare primljene po ugovoru
2. tri godine – za djelatne vojnike/mornare, dočasnike, časnike i vojne specijaliste primljene na neodređeno
3. po završetku školovanja – za kadete i vojne stipendiste; jedanput godišnje tijekom školovanja – za kadete za zvanje vojnog pilota. Redoviti pregled kadeta i vojnog stipendiste po završetku školovanja ujedno je i prethodni zdravstveni pregled za prijam u djelatnu vojnu službu
4. tri godine – za državne službenike i namještenike na rasporedu u Oružanim snagama
5. prije potpisivanja novog ugovora, a najkasnije tri godine nakon potpisivanja važećeg ugovora – za ugovorne pričuvnike
6. jedna godina – za djelatne vojne osobe, državne službenike i namještenike koji obavljaju sljedeće dužnosti:
 - osobe sa zvanjem vojnog letača (u daljnjem tekstu: vojni letači) i specijalisti – letači stariji od 50 godina života.
 - vojni padobranci stariji od 50 godina života
 - podmorničari, ronitelji, pomorski diverzanti

- pripadnici izvidničko-diverzantskih postrojbi
- osobe na radu s izvorima ionizirajućeg zračenja, samo kada je procijenjena izloženost 6 i više mSv godišnje (zona posebnog rizika), a za ostale osobe svake treće godine

- pirotehničari
- osobe na radu s otrovima skupine I.

7. dvije godine – za djelatne vojne osobe, državne službenike i namještenike koji obavljaju sljedeće dužnosti:

- osobe na poslovima radiološke, biološke i kemijske zaštite
- stalno ukrcane osobe na ratnim brodovima i brodovima Obalne straže
- vojni padobrancima do 50 godina života
- ovlaštene službene osobe Vojne policije i pripadnici postrojbe specijalne Vojne policije
- pripadnici postrojbi za specijalna djelovanja
- pripadnici obavještajnih postrojbi
- osobe na radu u barokomori (uz uvjet od najmanje 90 sati rada godišnje)
- osobe na radu s otrovima skupine II. i III.
- osobe na poslovima zaštite štićenih osoba

8. tri godine – za djelatne vojne osobe, državne službenike i namještenike koji obavljaju sljedeće dužnosti:

- specijalisti – letači do 50 godina života, zrakoplovno tehničko osoblje, časnici za navođenje vojnih zrakoplova i operateri bespilotnih zrakoplova.

(2) Iznimno od stavka 1. točke 6. podstavka 1. ovoga članka, vojni piloti stariji od 40 godina života kada su raspoređeni na ustrojbeno mjesto na kojem obavljaju jednopilotne operacije zrakoplovom i poslove nastavnika letenja na zdravstveni pregled se upućuju svakih šest mjeseci.

(3) Za pripadnike Oružanih snaga koji se raspoređuju ili pretežiti dio radnog vremena rade na ustrojbenom mjestu koje je prema opisu poslova mjesto s posebnim uvjetima rada rok i sadržaj zdravstvenog pregleda određuje se u skladu s pravilnikom i drugim propisima o zaštiti na radu kojima se uređuje utvrđivanje zdravstvene sposobnosti na mjestu s posebnim uvjetima rada.

(4) Za pripadnike Oružanih snaga koji se raspoređuju ili su raspoređeni na ustrojbeno mjesto vozača u Oružanim snagama rok i sadržaj zdravstvenog pregleda određuje se u skladu s pravilnikom kojim se uređuje utvrđivanje zdravstvene sposobnosti vozača i kandidata za vozače koji koriste vozačke dozvole u profesionalne svrhe i propisima Ministarstva obrane kojima se uređuje osposobljavanje pripadnika Oružanih snaga i uvjeti za upravljanje vozilima Oružanih snaga za pripadnike Oružanih snaga koji zadovoljavaju zdravstvene kriterije za vozače druge skupine.

(5) Pripadnici Oružanih snaga raspoređeni na ustrojbeno mjesto s izloženošću izvorima neionizirajućeg zračenja za koje je u skladu s odredbama pravilnika kojim se utvrđuju zdravstveni uvjeti kojima moraju udovoljavati radnici koji obavljaju poslove s izvorima neionizirajućeg zračenja utvrđena potreba zdravstvenog nadzora, upućuju se na zdravstveni pregled godinu dana nakon rasporeda. Ako se nakon zdravstvenog pregleda utvrdi preosjetljivost pregledane osobe vezano s izloženošću izvorima neionizirajućeg zračenja, osoba se raspoređuje na drugo ustrojbeno mjesto na kojem nije utvrđena izloženost izvorima neionizirajućeg zračenja. Naredni redoviti zdravstveni pregledi obavljaju se svake treće godine.«

Članak 4.

U članku 42. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Uvjerjenje o zdravstvenoj sposobnosti kandidata za operaciju potpore miru i druge aktivnosti u inozemstvu valjano je trideset šest (36) mjeseci od datuma izdavanja uvjerenja, uz obvezu obavljanja izvanrednog dentalnog pregleda čija valjanost je od dvanaest (12) do najviše dvadeset četiri (24) mjeseca od datuma izdavanja uvjerenja.«

Članak 5.

U članku 43. stavku 2. riječ: »izmjestiva« zamjenjuje se riječi: »razmjestiva«.

Članak 6.

Prilozi 1 i 5 Pravilnika o utvrđivanju zdravstvene sposobnosti za vojnu službu (»Narodne novine«, br. 42/14, 134/15 i 109/16) mijenjaju se te se prilozi 1 i 5 Pravilnika nalaze u prilogu ovoga Pravilnika i njegov su sastavni dio.

Članak 7.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 023-03/17-04/11

Urbroj: 512-01-17-8

Zagreb, 22. rujna 2017.

PRILOG 1

METODOLOGIJSKE UPUTE ZA PROVEDBU ZDRAVSTVENIH PREGLEDA

Ovim uputama propisuje se sadržaj, način i opseg zdravstvenih pregleda kandidata za kadete-pilote i pripadnike Oružanih snaga.

1. Pristupanje na zdravstveni pregled

Pripadnika Oružanih snaga prilikom pozivanja na zdravstveni pregled potrebno je obavijestiti da je na zdravstveni pregled dužan doći natašte (najmanje 14 sati prije pregleda ne konzumirati namirnice i zaslađene tekućine).

Pripadnik Oružanih snaga prilikom dolaska na pregled dužan je sa sobom donijeti ispunjenu Potvrdu izabranog doktora medicine (tiskanica P) i raspoloživu medicinsku dokumentaciju, ako je posjeduje kao i rješenje o utvrđenom postotku tjelesnog oštećenja, s pripadajućim nalazom i mišljenjem te pravovaljanu potvrdu o krvnoj grupi i Rh faktoru. Popunjeni Upitnik anamnestičkih podataka (tiskanica I) osoba može donijeti sa sobom na pregled ili će je ispuniti prije početka zdravstvenog pregleda.

Naručitelj koji upućuje pripadnika na pregled za njega je dužan ispuniti Uputnicu za zdravstveni pregled (tiskanica UZP-RI), a za pripadnike Oružanih snaga raspoređene na ustrojbeni/radna mjesta s posebnim uvjetima rada obvezno se u obrazloženju zahtjeva za pregled navodi numerička oznaka i naziv odgovarajućeg posla/poslova s posebnim uvjetima rada, sadržan u prilogu pravilnika kojim se propisuje sadržaj zdravstvenih pregleda osoba na poslovima s posebnim uvjetima rada.

2. Sadržaj, način i obuhvat zdravstvenog pregleda pripadnika Oružanih snaga

Ovim uputama propisuje se sadržaj, način i obuhvat zdravstvenog pregleda pripadnika Oružanih snaga.

2.1. Općemedicinski/općeklinički pregled

Pregled obuhvaća:

- a) uzimanje anamnestičkih, a po potrebi i heteroanamnestičkih podataka
- b) uvid u osobnu zdravstvenu dokumentaciju ispitanika
- c) utvrđivanje općeg stanja fizikalnim pregledom: kože i vidljivih sluznica, glave i vrata s pripadajućim osjetilima, prsnog koša i pluća, srčanožilnog sustava, trbuha i trbušnih organa, mokraćnog sustava i spolnih organa, lokomotornog sustava i kralježnice.

2.2. Antropometrijska mjerenja

Mjerenja obuhvaćaju: određivanje visine tijela u cm, opseg struka u cm, mase tijela u kg i indeksa tjelesne mase.

- a) Visina tijela određuje se na sljedeći način:

Osoba stoji na ravnoj podlozi, bez cipela i čarapa, skupljenih peta i potpuno ispružena. Ramena su relaksirana, a položaj glave je takav da se frankfurtska horizontala nalazi u vodoravnom položaju. Mjeri se udaljenost od podloge do visine tjemena.

- b) Masa tijela određuje se na sljedeći način:

Osoba stoji mirno na vagi, u uspravnom položaju, bez cipela i teže odjeće. Masa tijela mjeri se na jednu decimalu. Prilikom vaganja treba voditi računa da vaga mora biti na ravnoj podlozi, odnosno u horizontalnom položaju i da se redovito tarira.

- c) Indeks tjelesne mase (ITM) izračunava se na sljedeći način: masa tijela (u kg)/visina tijela na kvadrat (u metrima).

- d) Opseg struka: Ispitanik stoji opušten u uspravnom stavu, ruke su u blagom odručenju. Mjeri se opseg struka, a vrpca se polaže u vodoravnoj crti u visini pupka nakon normalnog izdisaja.

2.3. Laboratorijske pretrage krvi i urina obuhvaćaju:

- a) Krv: sedimentacija eritrocita, KKS, biokemijske pretrage: – šećer u krvi, urea, kreatinin, bilirubin (ukupni – patološki nalaz se dalje raščlanjuje), jetrene probe (AST, ALT, GGT), kolesterol (ukupni – patološki nalaz se dalje raščlanjuje), trigliceridi, acidum uricum

- b) Urin: kompletan pregled

c) Određivanje krvne grupe i Rh faktora – prihvaća se valjani prethodni nalaz krvne grupe i Rh faktora. Kada ne postoji valjani prethodni nalaz, određivanje se obavlja samo pri prvom izvanrednom zdravstvenom pregledu prije upućivanja u operaciju potpore miru. Podaci se službeno pohranjuju u zdravstvenom kartonu izvršitelja pregleda.

2.4. Mikrobiološke pretrage

Provode se po indikaciji prilikom upućivanja i po povratku kandidata i sudionika operacija potpore miru i po potrebi tijekom provedbe drugih zdravstvenih pregleda, a obuhvaćaju:

- uzimanje uzorka stolice na parazite i bakterije
- dodatne virusološke, serološke i druge pretrage po indikaciji.

2.5. EKG

Snimanje standardnih i prekordijalnih odvoda.

Ostala ispitivanja funkcija srca i pluća obavljaju se po indikacijama.

2.6. Spirometrija

2.7. Funkcionalno ispitivanje vida

Obuhvaća: ispitivanje oštine vida na daljinu i blizinu, forije, fuzije, stereoskopski vid, razlikovanje boja, noćni vid, tonus, vidno polje po indikaciji i ovisno o zahtjevima ustrojbenog mjesta/skupine dužnosti/specijalnosti i pregled oftalmologa.

2.8. Funkcionalno ispitivanje sluha i ravnoteže

Funkcionalno ispitivanje sluha u tihoj sobi naizmjenično na oba uha na frekvencijama od 500, 1000, 2000, 4000 Hz, a po indikaciji i na ostalim frekvencijama. Vestibulogram se provodi po indikaciji i ovisno o zahtjevima ustrojbenog mjesta/skupine dužnosti/specijalnosti. Pregled otorinolaringologa uključuje uzimanje ORL statusa u okviru kojega se provodi i ispitivanje vestibularnih sposobnosti testovima ortostatike po indikaciji.

2.9. Kod zdravstvenog pregleda pripadnika Oružanih snaga starijih od 50 godina života obavljaju se dodatne pretrage:

- a) za muške osobe: utvrđivanje vrijednosti prostata-specifičnog antigena (PSA)
- b) za ženske osobe: mamografija i ultrazvuk dojki, ako je indiciran nakon mamografije

2.10. Pregled specijalista fizijatra – po indikaciji

Ispitivanje funkcionalnog statusa koštano-mišićnog sustava (stupnjevi pokretljivosti ramenih zglobova, lakatnih zglobova, ručnih zglobova, kukova, koljena, nožnih zglobova, kralježnice).

2.11. Pregled specijalista psihijatra – po indikaciji.

2.12. Kratki pregled doktora dentalne medicine

Utvrđuje se status zubi i usne šupljine.

2.13. Pregled specijalista ginekologa

Pregled je indiciran u slučaju kada pripadnica Oružanih snaga prilikom pristupa zdravstvenom pregledu nije podnijela na uvid nalaz i mišljenje prethodno izvršenog ginekološkog pregleda.

2.14. Pregled specijalista medicine rada

Nakon obavljenog pregleda po potrebi indicira specijalističke preglede, te objedinjava svu zdravstvenu dokumentaciju, nalaze i mišljenja specijalista drugih grana medicine i donosi zaključno mišljenje na temelju obavljenih pregleda.

2.15. Pregled kandidata i povratnika iz operacije potpore miru i drugih aktivnosti u inozemstvu

Osim navedenog u točkama od 2.1. do 2.14. pregled kandidata za operaciju potpore miru i druge aktivnosti u inozemstvu obuhvaća i dodatne pretrage i preglede čiji sadržaj i opseg je u skladu s člankom 41. ovoga Pravilnika uređen na temelju pravilnika kojim se uređuje postupak i ovlasti u ostvarivanju prava na zdravstvenu zaštitu i prava na zdravstveno osiguranje pripadnika Oružanih snaga, ovisno o zemlji u koju se kandidat upućuje. Pregled specijalista epidemiologa provodi se nakon ostalih navedenih pretraga i pregleda. Sastavni dio pregleda čini epidemiološka anketa koja obuhvaća anamnezu i heteroanamnezu djelatnika, a u svrhu dobivanja podataka potrebnih za provedbu imunizacije i drugih mjera zdravstvene zaštite kandidata ovisno o misiji ili operaciji. Prikupljeni podaci službeno se pohranjuju u zdravstvenom kartonu izvršitelja pregleda. Epidemiološku anketu mogu obaviti i drugi doktori medicine izvršitelja pregleda.

Specijalist epidemiolog ili specijalist druge grane medicine postavlja indikacije za provedbu specifičnih seroloških i srodnih pretraga kandidata i povratnika iz operacije potpore miru.

Kandidati za operacije potpore miru u skladu s HRVN STANAG 2466 (3) moraju imati potpuno zdrave ili sanirane zube i ne smiju imati patološke procese na zubima i u usnoj šupljini (karijes, pulpitis, gangrena, apsces, granulom, cista, cementom, otitis i dr.). Prilikom pristupanja dentalnom zdravstvenom pregledu kandidati obvezno dostavljaju rendgensku

snimku zuba i čeljusti (ortopan). U slučaju prethodno obavljene predmetne pretrage nalaz ne smije biti stariji od 12 mjeseci na dan pristupanja zdravstvenom pregledu. Nakon toga ortopan se radi samo za slučaj kada je to klinički indicirano.

Preglede za ocjenu dentalne sposobnosti kandidata obavljaju isključivo vojni doktori dentalne medicine. Ako se tijekom pregleda utvrdi da kandidat nije zadovoljio kriterije dentalne sposobnosti kandidat se ocjenjuje nesposobnim za operaciju potpore miru. Za sve kandidate tijekom dentalnog pregleda utvrđuje se dentalni status na temelju sljedećih kriterija dentalne sposobnosti:

a) Nema dokaza o razvitku karijesnih lezija ili o postojanju aktivnog karijesa koji se širi u dentin. Kod očitavanja rendgenskih snimaka zuba treba obratiti pozornost na karijesne lezije koje se šire u caklinsko-dentinski spoj.

b) Nema znakova prisutnosti ireverzibilnih oštećenja pulpe. Punjeni korijenski kanal ili neadekvatni endodontski tretman u pravilu ne utječe na dentalnu sposobnost ako postoji uredan klinički i rendgenski nalaz. Izravno prekrivanje pulpe je neprihvatljivo kada postoje subjektivni simptomi pri promjeni barometarskog tlaka.

c) Nema dokaza o postojanju aktivnog periodontalnog procesa koji nije saniran.

d) Nema periodontalno involviranih zubi s pridruženim apikalnim procesima koji nisu liječeni ili ako su jedanput liječeni ne pokazuju kliničke i patološke simptome.

e) Nema veće pokretljivosti zuba. To je osobito značajno u specifičnoj patologiji koja je vezana za smetnje govora ili radnu funkciju za slučaj nošenja maske za kisik ili disalice za ronjenje.

f) Nema trajnih ispuna zuba s oštećenjima i rubnim pukotinama. Nisu prisutni privremeni ispuni zuba.

g) Okluzija zuba treba biti pravilna u govoru i funkciji. Pretjerane parafunkcijske aktivnosti treba razmatrati s aspekta izazivanja potencijalno dugotrajnih oštećenja i kao takve ne bi trebale ući u kategoriju dentalne sposobnosti.

h) Uvidom u zdravstveno stanje kandidata ne smije biti neriješenih zdravstvenih problema vezanih za moguća žarišta u zubima ili oralnoj šupljini.

i) Dentalne proteze, uključujući i implantate, trebaju imati dobru retenciju i stabilizaciju pri funkciji i biti prilagođene zanimanju i obvezama pojedinca.

j) Prisutnost trećeg molara u usnoj šupljini za koji je malo vjerojatno da će niknuti u funkcionalnu okluziju i onog s učestalim perikoronarnim infekcijama dovodi u pitanje dentalnu sposobnost. Kada je prognoza nejasna, treba zatražiti savjet oralnog kirurga.

k) Nema zaostalih korijena zuba u dodiru s miljeom usne šupljine. Ako postoje zaostali zubni korijeni bez patoloških simptoma, mogu ostati »in situ« uz potrebu češće kontrole.

l) Nema patoloških promjena na mekim tkivima usne šupljine. Ako postoje potencijalno štetne navike, prijeko su potrebni češći pregledi i kontrole.

Na temelju utvrđenog dentalnog statusa kandidati se kategoriziraju po sljedećim klasama:

1. KLASA 1

– DVO koji ne zahtijevaju dentalno liječenje ili ponovnu procjenu oralnog statusa unutar 12 mjeseci (dodatni dentalni pregledi nisu zakazani ili preporučeni ako npr. nedostaju zubi ili nije preporučen nadomjestak).

2. KLASA 2

– DVO kod kojih postojeće dentalno stanje vjerovatno neće rezultirati hitnim dentalnim stanjima unutar 12 mjeseci.

3. KLASA 3

– DVO koji zahtijevaju dentalno liječenje da bi popravili dentalno zdravlje koje bi u njih vrlo vjerojatno uzrokovalo akutna dentalna stanja unutar 12 mjeseci.

4. KLASA 4

– DVO kojima je:

a) potreban godišnji pregled

b) koji nemaju određen dentalni status

c) koji nemaju dentalni karton

d) koji imaju nepotpun dentalni karton.

Kandidati za koje se utvrdi da udovoljavaju kriterijima klase 1. i 2. ocjenjuju se ocjenom zdravstveno sposoban za sudjelovanje u operaciji potpore miru ako nemaju drugih utvrđenih zdravstvenih kontraindikacija, a kandidati svrstani u klase 3. i 4 ocjenjuju se ocjenom nesposoban.

Uvjerenje o dentalnoj sposobnosti vrijedi 12 mjeseci (podređeno je bilo kojoj promjeni u kliničkom statusu), no može biti ograničeno na bilo koje razdoblje između 3 i 24 mjeseca, ovisno o prethodnim podacima iz dentalnog kartona pojedinog pacijenta. Samo kandidatima kategoriziranim kao klasa 1. može se produžiti uvjerenje o dentalnoj sposobnosti